

ป่วยโรคทางเดินหายใจพุ่ง คพ.เข้ม126โรงปล่อยมลพิษ

ชาวบ้านสมุทรสาครป่วยโรคทางเดินหายใจหอบหืด จีกรมโรงงาน-กรมควบคุมมลพิษคุมเข้มมลพิษ 126 โรงงานหยุดปล่อยซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ขณะผลตรวจสอบฝุ่น-ซัลเฟอร์ไม่เกินมาตรฐาน

มลพิษที่ปล่อยจาก 126 โรงงานในพื้นที่ จ.สมุทรสาคร ที่ใช้ถ่านหินในปริมาณ 7 แสน-1 ล้านตัน คือ อีกปมหนึ่งของความขัดแย้งระหว่างชุมชนกับโรงงาน หากจัดการไม่ดีเพียงพอ

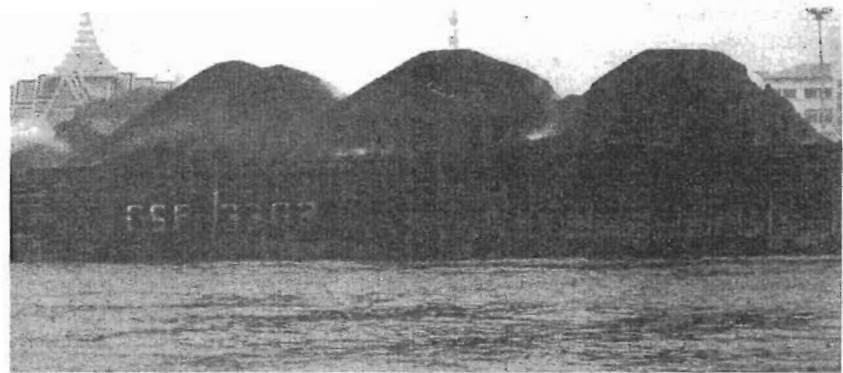
นัททมล เพียงสุนทร เจ้าของสวนกล้วยไม้ที่อยู่ห่างจากท่าเรือของบริษัท ยูนิโคไนนิง เซอร์วิส เซส จำกัด (มหาชน) เพียง 2-3 กิโลเมตร สวนของเธอได้รับผลกระทบจากฝุ่นผงถ่านหินที่ปลิวลอยมาติดเรือกล้วยไม้ จนทำให้กล้วยไม้ ออกดอกและดอกกล้วยไม้บางส่วนเนืองผงถ่านหินไม่สามารถส่งออกไปได้

แต่สิ่งที่เธอกังวลไม่เพียงผงถ่านหินจากการขนถ่ายถ่านหินที่กระทบกับอาชีพเกษตรกรรมของเธอเท่านั้น หากปัญหาใหญ่ คือ มลพิษจากการเผาไหม้ถ่านหินของ 126 โรงงานซึ่งเธอไม่แน่ใจว่า ลงทุนติดตั้งเครื่องดักจับปล่อยก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ คาร์บอนไดออกไซด์หรือไม่

ชาวบ้านหวั่นมลพิษโรงงาน

"ดิฉันไม่แน่ใจว่าโรงงานกว่า 126 แห่ง ที่ใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงมีระบบจัดการมลพิษที่ดีพอหรือไม่ แต่คาดว่าน่าจะไม่มี เพราะไม่มีผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศทำให้ไม่แน่ใจว่ายังได้มาตรฐานหรือไม่"

ไม่เพียง นัททมล ที่ตั้งข้อสังเกตการจัดการปัญหามลพิษจากการเผาไหม้ถ่านหิน หากรวมถึงนายประเสริฐ เกิดไพบุลย์ ชาวบ้าน ต.สวนส้ม อ.เมือง จ.สมุทรสาคร บอกว่า เขาได้ทำหนังสือทางทนายไปยื่นกรมควบคุมมลพิษไปหลายครั้ง ถึงปริมาณฝุ่นและมลพิษจากถ่านหิน แต่ได้รับคำตอบว่า ไม่เกินมาตรฐาน ซึ่งเขาไม่แน่ใจนัก

เพราะปริมาณฝุ่นผงสีดำที่ปลิวติดพื้นบ้าน รวมถึงเขาต้องเปลี่ยนอาชีพจากปลูกสวนฝรั่งมาเป็นสวนข้าว เพื่อหนีฝุ่นผงสีดำ

ซีโรงงานมีเครื่องดักจับมลพิษ

แม้ชาวบ้านจะหวั่นเกรงว่าฝุ่นผงถ่านหินและมลพิษจะเกินมาตรฐาน แต่นายอาทิตย์ วุฒิยะโร อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม กล่าวว่า จำนวนโรงงานที่ใช้ถ่านหินที่สมุทรสาคร 126 โรงงาน มีเครื่องดักน้ำ 75 เครื่องนั้นทุกโรงงานปฏิบัติตามกฎหมายกรมโรงงาน ที่จะต้องติดตั้งระบบกำจัดมลพิษจากถ่านหิน คือ ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ และ คาร์บอนไดออกไซด์

"เท่าที่เข้าไปตรวจสอบไม่พบว่า มีโรงงานที่ไม่ติดตั้งเครื่องกำจัดมลพิษและปริมาณมลพิษก็อยู่ในมาตรฐาน แต่สิ่งที่ชาวบ้านเดือดร้อนน่าจะเป็นเรื่องของเหตุเดือดร้อนรำคาญมากกว่า" นายอาทิตย์กล่าว

คพ.ยันฝุ่นไม่เกินมาตรฐาน

นายวรศาสน์ อภัยพงษ์ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ (คพ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เปิดเผยว่า จากการตรวจสอบปัญหา ร้องเรียนผลกระทบจากการประกอบกิจการถ่านหินในพื้นที่ จ.สมุทรสาคร ซึ่งทาง คพ.ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดสมุทรสาคร (ทสจ.) ได้ร่วมกันตรวจวัดมลพิษ 3 รายการ กล่าวคือ ฝุ่นละอองปริมาณฝุ่นฟุ้งกระจายบริเวณท่าเทียบเรือ

ปริมาณฝุ่นละอองในบรรยากาศ รวมทั้งคุณภาพบริเวณท่าเทียบเรือและสถานประกอบการขนถ่ายถ่านหินของบริษัทเอกชน 2 แห่ง คือ บริษัท ยูนิโคไนนิง เซอร์วิส เซส จำกัด (มหาชน) หมู่ที่ 5 ต.สวนส้ม อ.บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร และท่าเรือเชนจูรี ของนายสมเกียรติ กิจพ้อคำ หมู่ที่ 1 ต.ท่าจีน

อ เมืองสมุทรสาคร จ.สมุทรสาคร ปรากฏว่ายังคงอยู่ในเกณฑ์ค่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ทั้งหมด โดยเฉพาะผลการตรวจวัดค่าความทึบแสงของฝุ่นละอองที่กระจายจากท่าเรือ นั้น ยังไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 5

ส่วนผลตรวจปริมาณฝุ่นละอองในบรรยากาศโดยทั่วไป บริเวณใกล้เคียงกับท่าเรือของยูนิค ไม่นิ่ง 2 จุด คือ บริเวณประตูระบายน้ำคลองบางยางเก่า ห่างจากท่าเรือประมาณ 300 เมตร และที่บริเวณโรงเรียนบ้านห่อถุ้ง ห่างจากท่าเรือยูนิค ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ราว 2 กม. ระหว่างวันที่ 27-28 พ.ค.นี้ พบว่าทั้ง 2 จุดนี้มีค่าเฉลี่ยฝุ่นละอองไม่เกิน 10 ไมครอนในเวลา 24 ชั่วโมงเท่ากับ 0.04 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

“ยอมรับว่าการตรวจสอบปัญหามลพิษจากกิจกรรมขนถ่ายถ่านหินในพื้นที่สมุทรสาคร ไม่สามารถนำไปใช้เป็นคำตอบกับสิ่งที่ชาวบ้านต้องเผชิญถึงผลกระทบจากกิจกรรมในพื้นที่จริงได้เลย เพราะบ้านบางแห่งชุมชนก็มีฝุ่นสีดำเกาะตามหลังคาบ้านเรือน แต่ผลตรวจมันยังไม่เกินมาตรฐาน แต่ คพ.เชื่อว่าผลกระทบที่เป็นมลพิษสะสมจากถ่านหินมีแน่นอน” นายวรศาสน์กล่าว

อย่างไรก็ตาม คพ.ได้เตรียมประสานกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม ให้ความคุ้มครองใช้งานว่าถ่านหินเหล่านี้มีต้นทาง ปลายทางไปที่อุตสาหกรรมไหนบ้าง เพราะยังเป็นจุดอ่อนที่ขาดการควบคุม โดยอุตสาหกรรมขนาดเล็ก อาจทำให้เกิดการกระจายของมลพิษ ซึ่งเรื่องนี้กรมโรงงานต้องเข้าไปติดตาม

และกำกับด้วยเพื่อจะได้ควบคุมไม่เกิดปัญหา

ฝุ่นอยุธยาไม่เกินมาตรฐาน

นายวรศาสน์ กล่าวอีกว่า ส่วนท่าเรือและคลังสินค้าในจังหวัดพระนครศรีอยุธยานั้น พบว่าทั้งหมด 27 ท่าเรือ ส่วนใหญ่อยู่ในเขต อ.นครหลวง เกือบทั้งหมด ทั้งนี้ จากการเข้าตรวจของ คพ.ในช่วงเดือน เม.ย. 2553 ซึ่งตรวจวัดค่าความทึบแสง และปัญหาฝุ่นละอองจากกิจกรรมของท่าเรือ ส่วนใหญ่ยังไม่เกินมาตรฐานที่กำหนด

โรคทางเดินหายใจพุ่ง

ความรู้สึกรอชาวบ้านในพื้นที่ จ.สมุทรสาคร ได้สะท้อนปัญหาที่การจัดการ ที่อาจจะเป็นเพียงเรื่องเดือดร้อนรำคาญ แต่การสะสมมลพิษในระยะยาว อาจส่งผลต่อปัญหาสุขภาพ

จากข้อมูลสถิติจากการเข้ารับการรักษาของผู้ป่วยในโรงพยาบาลของรัฐของสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาครพบว่า ในปี 2551-2554 มีผู้ป่วยเป็นโรคเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็นโรคเกี่ยวกับการไหลเวียนโลหิต และอันดับสามเป็นโรคระบบกล้ามเนื้อ

ส่วนโรคที่ทำให้มีการเสียชีวิตมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ โรคกระเริงต่างๆ รองลงมา คือ โรคติดเชื้อ และโรคที่เกี่ยวข้องกับการไหลเวียนโลหิต รวมไปถึงการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุ

“ปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้นในสมุทรสาครส่วนใหญ่มักมีการเจ็บป่วยทั่วไป ซึ่งอาจจะเกิดจากมลภาวะที่เป็นมลพิษที่อยู่ในพื้นที่ ซึ่งเชื่อว่ามีอยู่แล้ว เพราะมีโรงงานมากกว่า 5,000 แห่งทั้งในชุมชนและรอบ

ชุมชน ก็มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้คนเจ็บป่วย แต่ไม่สามารถจะชี้ชัดได้ตรงๆ ว่าเป็นผลกระทบมาจากถ่านหิน”

ขณะที่ นพ.ชัยรัตน์ เวชพานิช สาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาครยังบอกอีกว่า แม้ไม่สามารถบอกได้ชัดเจนว่าถ่านหินเป็นสาเหตุต่อสุขภาพคนสมุทรสาครหรือไม่ แต่หากมองตามหลังวิชาการแล้วถือเป็นสาเหตุหนึ่งที่ตั้งผลให้ผู้สูดดมเข้าสู่ร่างกายมีโอกาสเป็นโรคปอดอักเสบ

นพ.สมเกียรติ ศิริรัตนพลฤกษ์ ผู้อำนวยการสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม อธิบายว่า ผู้ที่อยู่ใกล้ติด หรือได้รับฝุ่นถ่านหินเข้าสู่ร่างกายจะมีผลกระทบต่อน้อยต่างกัน โดยสามารถเกิดผลกระทบต่อสุขภาพได้ตั้งแต่กระบวนการทำเหมืองแร่ถ่านหินไปจนถึงการขนส่งและการนำเอาถ่านหินไปเผาไหม้เพื่อเป็นพลังงาน

ส่วนผลกระทบงานการขนถ่ายถ่านหินไปยังโรงงานยังส่งผลให้ชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียงหรือระหว่างเส้นทางการขนส่งได้รับความรำคาญจากฝุ่นที่ฟุ้งกระจาย หากโรงงานขนส่งถ่านหินไม่มีการจัดการที่ดี ไม่มีการปิดคลุมที่ดี ก็จะทำให้คนในชุมชนได้รับผลกระทบเช่นเดียวกับคนงานท่าเหมืองและมีโอกาสเป็นโรคทางระบบทางเดินหายใจ และมีภาวะปอดอักเสบได้ หากได้สูดดมฝุ่นถ่านหิน ที่มีขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอนจากการบดละเอียด ก็จะสามารถเข้าสู่ปอดได้โดยตรง